

**Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara**

**Bakalářská práce
Karel Čapek - Válka s mloky
Studená Karolína**

Plzeň 2016

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra výtvarného umění
Studijní program Výtvarná umění
Studijní obor Ilustrace a grafika
Specializace Mediální a didaktická ilustrace

Bakalářská práce
Karel Čapek - Válka s mloky
Studená Karolína

Vedoucí práce: Prof. akad. mal. Boris Jirků
Katedra výtvarného umění
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Plzeň 2016

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Karolína STUDENÁ**
Osobní číslo: **D13B0037P**
Studijní program: **B8206 Výtvarná umění**
Studijní obor: **Ilustrace a grafika, specializace Mediální a didaktická ilustrace**
Název tématu: **Karel Čapek - Válka s mloky**
Zadávací katedra: **Katedra výtvarného umění**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Minimální rozsah prací

Počet: min. 10 ilustrací a obal

Formát: A4 až A3

Popis realizace: Zkoušení různých výtvarných technik, konzultace nápadů a návrhů. Hledání nejlepšího výtvarného klíče s důrazem na řešení kompozice ilustrací. Následuje samotná realizace ilustrací spolu s výtvarným řešením knihy.

Výstup: Komplettní realizace knihy s grafickým řešením, obalem, přebalem, výběr papíru a písma.

Průběžné plnění úkolů dle pokynů vedoucího práce (a příp. konzultanta, je-li stanoven) a pravidelné konzultace do termínu odevzdání práce 1x týdně v rámci semináře ke kvalifikační práci.

Postup realizace:

1) listopad - Teoretická část práce: (bod 1. 3. uvědomit si, kdo jsem, odkud přicházím, kam směřuji dříve, nežli začnu pracovat). Z toho vyplývá výběr tématu a cíl práce. Praktická práce sběr materiálů a průběžné intenzivní studium zdrojů.

2) prosinec - Předložení řady skic a variant řešení.

3) leden - Varianty pracovní verze, volba nejvhodnější varianty, průběžná práce na praktické části závěrečné práce.

4) únor - Předložení adekvátně rozpracované praktické části závěrečné práce, předložení rozpracované teoretické části závěrečné práce v souladu s doporučenou osnovou.

5) březen - Realizace výsledného projektu, předložení pracovní verze kompletní teoretické práce.

6) duben - Finalizace a odevzdání: (finalizace projektu, dokončení teoretické i praktické části práce, příprava prezentace, odevzdání obou částí práce pro udělení zápočtu).

Obhajoba:

červen - obhajoba + ve stanoveném ateliéru prezentace kvalifikační práce na CD/DVD (v podobě pro tisk)

Rozsah praktické části: **vyplyne ze zpracování BP**
Rozsah teoretické části: **min. 10 normostran textu**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**
Seznam odborné literatury:

VÁCHAL, Josef. *Putování malého elfa*. Praha: Lege artis, 1995. ISBN 80-901-7414-0.

VÁCHAL, Josef. *Krvavý román*. Praha: Paseka, 2011. ISBN 80-7432-087-1.

VÁCHAL, Josef. *Mystika čichu*. Praha: Paseka, 2008. ISBN 80-7185-904-4.

VÁCHAL, Josef. *Ďáblova zahrádka, aneb, Přírodopis strašidel, to jest: neobyčejná cesta mezi ďáblovými dětmi, přízraky a bytostmi přírodními, zjevujícími se často hříšnému člověku, duchovní Brehm*. Praha: Paseka, 2012. ISBN 80-260-2974-7.

LADA, Josef. *Humory: kreslené anekdoty z Humoristických listů 1911-1916*. Praha: Plus, 2014. ISBN 80-259-0352-4.

BEARDSLEY, Aubrey. *A book of fifty drawings by Aubrey Beardsley*. London: Leonard Smithers, 1897. ISBN 1-297-85031-9.

22. mezinárodní bienále grafického designu Brno 2006: plakát, firemní, informační a reklamní grafika, 13.6-15.10. 2006, Moravská galerie v Brně, Prazakův palác, Husova 18, Umeleckoprumyslové muzeum, Husova 14, Mistodžitelův palác, Moravské náměstí. Brno: Moravská galerie, 2006. ISBN 80-7027-150-7.

Bienále ilustrací Bratislava, Československo '75 '77. Bratislava: Mladé letá, 1979.

BRODSKAIA, Nathalia. *Félix Vallotton*. New York: Parkstone International, 2013. ISBN 17-804-2743-3.

GUERMAN, Mikhail. *Marc Chagall*. New York: Parkstone International, 2003. ISBN 17-804-2467-1.

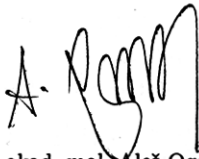
Vedoucí bakalářské práce: **Prof. akad. mal. Boris Jirků**
Katedra výtvarného umění

Datum zadání bakalářské práce: **30. září 2015**
Termín odevzdání bakalářské práce: **29. dubna 2016**

v z. doc. akad. mal. Aleš Ogoun
proděkan pro studijní a pedagogické záležitosti

Doc. akad. mal. Josef Mištera
děkan

Doc. akad. mal. Aleš Ogoun
vedoucí katedry

V Plzni dne 19. října 2015

Prohlašuji, že jsem práci zpracoval(a) samostatně a použil(a) jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2016

.....
podpis autora

Poděkování.

Jako první bych velice ráda poděkovala svému vedoucímu práce, panu prof. akad. mal. Borisi Jirků. Děkuji mu za jeho trpělivost, shovívavý a vstřícný přístup, ale především za jeho nespokojenost, díky které jsem ze sebe dostala maximum.

Můj dík patří také i doc. ak. mal. Františku Stekerovi. Děkuji mu za to, že si na mne udělal čas a ochotně se mnou konzultoval veškerou typografii.

Obsah

1.	MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE.....	8
2.	TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY.....	11
3.	CÍL PRÁCE.....	12
4.	PROCES PŘÍPRAVY.....	13
5.	PROCES TVORBY.....	15
6.	TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA.....	17
7.	POPIS DÍLA.....	19
8.	PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR.....	22
9.	SILNÉ STRÁNKY.....	23
10.	SLABÉ STRÁNKY.....	24
11.	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	25
	A) Knižní a periodická literatura.....	25
	B) Internetové zdroje.....	25
12.	RESUMÉ.....	26
13.	SEZNAM PŘÍLOH.....	28

1. MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE

Už od mala jsem ráda kreslila a bavilo mě vymýšlet všelijaké zvláštnosti. Ať to byl samotný způsob výroby či námět dané věci. To mi zůstalo až do teď. Moje cesta k ilustraci začíná právě tady.

Mám ráda knihy a také i příběhy, co jsou v nich. I když jsem tehdy ještě neuměla číst a maminka mi musela předčítat před spaním. Tímto způsobem jsme spolu přečetli hodně knížek. Jakmile jsem se na základní škole naučila číst, četla jsem převážně knihy lyrické.

Kolikrát jsem také zkoušela z nějakého předpisu udělat (což se neobešlo bez pomoci rodičů), například mýdlo, inkoust nebo něco jiného. Nejraději jsem ale měla v knížkách ilustrace. Kolikrát jsem začala číst nějakou knihu, protože mne oslovily právě obrázky a byla jsem tak zvědavá, co v ní je.

Výběr střední školy byl pro mě ale trochu praktičtější - studovala jsem na SSUPŠ Zámeček zaměřením grafický design. Tam jsem se mimo jiné naučila, jakým způsobem grafik o své práci přemýšlí. To se mi právě zde na škole velice hodilo. Na kresbu byl kladeň také důraz, ačkoliv ne tak velký jako třeba na oboru Malířství. Pomocí výuky jsme získali základy pro kresbu reality a také potřebné shrnutí malířských a grafických technik. Například jako téma klauzur nám bylo dáno *Id, ego a super ego* pro olejovou malbu, série krátkých komiksů s vtipným obsahem a také samotné ilustrace. Takovým způsobem jsem nacházela věci, které mě oslovovaly daleko více, než samotný grafický design. Ale ilustrace a kreslení, pořád zásadně převládalo a velice ráda jsem se k nim vracela ve svém volném čase.

Rozhodla jsem se sama ilustrovat knihu *Strašidlo cantervillské* od Oscara Wilda a také jsem se pustila do ilustrování příběhu, který jsem v té době psala. V obou dvou případech se jednalo o techniku linky spolu s tušovou malbou. Pokoušela jsem se udělat ilustrace i k písním, které jsem v té době měla velice ráda. Nejednalo se z pravidla o ilustrace textu písně, ale spíše o dojmy a představy vyvolané během jejího poslechu.

Byly tu ale také další věci, které mě velice lákaly. Minimálně jsem si je chtěla vyzkoušet a poznat, co všechno obnáší. Jednalo se o kamenosochařství, které má na naší střední škole tradici a kam jsem šla po maturitě z grafického designu. V této době jsem se právě s ilustrací seznámila blíže. Abych se posunula dál, začala jsem docházet, tehdy ještě na UUD, na hodiny figurální kresby vyučované panem Pavlem Trnkou. Po domluvě s ním jsem navštěvovala i jeho soukromé kurzy kresby. Pod jeho vedením jsem ilustrovala knihu Alchymista od Paula Coelho. Toto rozhodnutí bylo skutku velice šťastné. Jsem panu Mgr. Pavlu Trnkovi velice vděčná za rady, trpělivost a vedení. Opravdu výborný byl jeho popud, abych nosila skicák vždy a všude sebou a kreslila všechno okolo mě. Takhle vznikaly pětiminutové kresby, převážně z autobusu a z vlaku.

Na UUD jsem měla možnost si vyzkoušet mnoho technik a inovací. Přestože jsem dost používala linku s barvou, nikdy postupy nebyly úplně stejné. Každou klauzurní práci jsem se pokoušela dělat trochu jinak.

Moje první klauzura byla právě v tomto duchu. Jako zadání jsme měli Parky v Plzni. Na začátku v ateliérové práci jsme si vyzkoušeli mnoho technik, a proto jsem se nemohla rozhodnout, jakým způsobem bych práci měla dělat. Nakonec jsem se rozhodla dělat dva naprosto odlišné parky způsobem korespondující s charakterem toho prostředí. Jednalo se Borský park, jehož kresbu jsem držela čistě v uhlu kvůli jeho provzdušněnosti. Druhým prostředím byly Tylovy, Jégrovy a Křížíkovy sady, táhnoucí se kolem náměstí. Ty jsem dělala naproti Borskému parku v rozevláté lince doplněnou o kávovou lazuru.

U druhé klauzurní práce jsem vycházela ze získaných zkušeností z předchozí práce. Vyzkoušela jsem si obě techniky a chtěla jsem ještě zkusit jejich možnosti, limity a nedostatky. Jako zadání tentokrát bylo Město Plzeň a Rok české hudby. Město Plzeň se neslo v podobném duchu jako Křížíkovy sady z první klauzurní práce, jen místo centropenového fixu jsem použila rýsovací pero chovající se úplně jinak. Tato linka byla kolorovaná tušovou malbou.

Rok České hudby byl naproti tomu veden na zatónovaném papíru s kresbami v silném světle a stínu - uhel s bílou křídou. Takto jsem pracovala na brožurce o díle Karla Velebného.

Třetí klauzurní práce obsahovala spolupráci lidí na projektu BBB (Bída, bahno bohémové). Byla to cenná zkušenost o jednání lidí, spolupráci a práci v kolektivu na jedné věci. Já a tři další spolužačky jsme pracovali na přístavišti pro interaktivní výstavu o příběhu BBB. Vymýšleli jsme prostředí, napojení s dalšími sekcemi výstavy a hry v něm.

Čtvrtý semestr přinesl ilustraci k vybrané knize. Vybrala jsem si Nikdykde od Neila Gaimana. Ze začátku jsem zkoušela několik technik. Nakonec jsem ale skončila u kombinace akvarelu, uhle, bílé křídly a pastelů. Tato technika byla takovým výběrem a kombinací velké části věcí, které jsem kromě linky do té doby dělala. Linku jsem využila na druhém zadání tohoto semestru, jímž byla karetní hra. Vybrala jsem si ke zpracování mariášové karty, stylizované do podoby špatných vlastností. Kolorování jsem prováděla v programu Adobe Photoshop. Už předtím jsem zkoušela malovat s tabletem, protože jsem se chtěla naučit digitální malbu a tak jsem trávila ve škole volné chvíle. Tohle bylo ale poprvé, kdy jsem dělala něco podobného do školního úkolu, a bohudík se mi dostalo od pana MgA. Ing. Václava Šlajcha mnoho dobrých typů, jak s ním pracovat.

V posledním semestru jsem hojně využívala zkušenosti z předchozích zadání. Pro orientační systém zoo a pro ilustrace, jejichž zadání jsme dostávaly po týdnu nové, jsem zvolila linku v centopenovém fixu, doplněné v počítači o plošnou barvu. Jen s tím rozdílem, že zvířata na orientační systém zoo byla celobarevná, ale týdenní ilustrace měli pouze barevný akcent.

2. TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY

Když jsem si vybírala téma pro bakalářskou práci, uvažovala jsem nad několika možnostmi. Jako první možnost jsem chtěla udělat sérii ilustrací na téma. K tomu mě napadlo několik variant. Každodennost, lehkomyšlnost, špatné vlastnosti, atd. Ke každé z těchto možností jsem měla rozmyšlené motivy a charakteristiky, se kterými by se po případě dalo pracovat dál.

Tato možnost ale zůstala jen jako náhradní plán, protože jsem chtěla dělat ilustrace k nějaké knize. Hlavně z toho důvodu, že se dnes knihy ilustrují už jen málo, což mě osobně strašně mrzí. Výběr samotné knihy nebyl nikterak snadný. Už proto, že mě napadlo mnoho titulů, které bych chtěla ilustrovat. Mezi zvažovanými tituly třeba byly: Stopařův průvodce galaxií od Douglase Adamse, Alchymista od Paula Coelho, Příhody Toma Bombadila a jiné příběhy od J.R.R Tolkiena, Krysař od Viktora Dyka, Nekonečný příběh od Michaela Endeho, 20000 mil pod mořem a Cesta kolem světa za 80 dní od Julese Verne, Továrna na absolutno, hra R.U.R a Válka s mloky od Karla Čapka, 1984 od George Orwela, Jméno Růže od Umberta Eca, Saturnin od Zdeňky Jirotky, Smrt Zajdy Munroa a A uzřela oslice anděla od Nicka Cava, Hvězdný prach a Američtí bohové od Neila Gaimena, Čarodějky na cestách, Svobodný národ, Kobercové, Zloději času, Čaroprávnost, Zasláná pošta, Pátý elefant od Terryho Prattcheta, a Dobrá znamení, jenž jsou dílem spolupráce Terryho Prattcheta a Naila Gaimena atd...

Když jsem přečetla poprvé první knížku Stopařova Průvodce Galaxií, byla jsem z ní nadšená a hned jsem začala číst další. To bylo ještě na střední škole. Ale doteď mě Adamsovo pojetí a humor neomrzeli, i když jsou z něj dost cítit Murphyho zákony. Nakonec jsem se ale rozhodla pro Karla Čapka, protože mám ráda jeho vhlad do věcí. Výběr mezi Továrnou na Absolutno a Válkou s mloky nebyl snadný. Továrna na Absolutno byla jedna z prvních knížek, kterou jsem od Čapka četla a vždycky jsem se k ní velice ráda vracela. Mám ráda gradaci toho příběhu a to postupné vyhrocování je fascinující. Ale Válku s mloky mám právě nejspíše kvůli postupnému začleňování mloků a onomu procesu, který vedl až tak daleko.

3. CÍL PRÁCE

Mým cílem práce bylo vytvořit takové ilustrace, které by byly schopné oslovit lidi a pokud možno je i navnadit k přečtení té knihy. Že bych měla kromě toho nějaký konkrétnější, striktně stanovení cíl, to opravdu nemohu říct. Měla jsem samozřejmě svojí představu, jak by ilustrace měly vypadat, ta se ale v průběhu práce často měnila.

Pokud jde o technické zpracování, tato představa se také vyvíjela postupem času a práce. Jak jsem už napsala, měla jsem počáteční představu, zkoušela jsem různé způsoby, prostředky a techniky. Tyto představy se ale měnily a dostávaly úplně jiný tvar.

4. PROCES PŘÍPRAVY

Příprava si vyžadovala v první řadě knížku připomenout. Ačkoliv jsem jí přečetla již několikrát, musela jsem si jí na začátku přečíst ještě jednou a označit místa, která mne zaujala. Současně s tím jsem si udělala seznam motivů, které v knížce sice přímo nejsou zmíněny, ale samy se nabízely pro realizaci. Tato fáze mi ale ještě zasahovala do času, kdy jsem nebyla úplně rozhodnutá o samotném tématu bakalářské práce k vypracování.

Před samotným hledáním informací jsem si udělala prvních několik skic motivů kompozic, které jsem chtěla zpracovávat. To mi pomohlo udělat si představu, co na nich vlastně bude. Nicméně hodně z nich se úplně proměnilo a velká část z nich byla vyřazena. V průběhu práce jich také hodně přibylo. Byl toto dobrý začátek pro vytvoření představy a získání informace, co bych si měla nastudovat a jakou cestou bych práci měla ubírat.

Pro přípravu samotné práce bylo zapotřebí se seznámit s prostředím, dobou a obvyklými zvyky. Začala jsem s nastudováním mloků. Pročítala jsem si informace o jednotlivých druzích, jejich detaily anatomie. K tomu mi velice pomohlo hledání fotek a zjišťování něco o jejich životním cyklu a přírodním prostředí. To se skládalo ze skicování a hledání obrazového materiálu. Pro tento účel se ukázaly být velice užitečné stránky komunitní organizace Amphibian & Reptile Conservation, která volně poskytuje množství velice zajímavých fotografií. Nezůstalo ale jen u mloků. Pro rozšíření spektra jsem srovnávala s mloky i jiné obojživelníky a plazy. To bylo důležité z důvodu uvědomění si a získání představy, jak by samotní mloci měli vypadat.

Další částí bylo seznamování s dobou a různými druhy prostředí. Toto jsem nastudovala z dobových fotografií. Hodně se osvědčily fotografie s T. G. Masarykem*, kde je vidět jak prostředí, ale i dobová obvyklá móda. Pro doplnění jsem vzala v potaz i české filmy odehrávající se v této době. Nicméně každá z ilustrací si žádala nastudování svých

*

<http://www.muzeum-pribram.cz/akce-foto/2032/122/foto/>, http://www.muzeumtgm.cz/DATA/images/original/46_230.jpg,
http://img.ceskatelevize.cz/program/porady/873537/foto09/299324246000197_gal_01.jpg?1351253752

vlastních věcí, proto bylo zapotřebí si udělat určitou zásobu všedních předmětů a variací interiérů.

Po prostředí se musela upřesnit typologie postav. To zahrnovalo nastudování dobové módy. Kvůli tomu nebylo příliš dobré prohlížet obrázky z dobových módních časopisů, protože v nich nebyl obvyklý každodenní způsob oblékání. Daleko lepší se ukázaly dobové fotografie ulic** a pro doplnění opět už zmíněné české filmy, ale i filmy dobové.

S tímto materiálem jsem mohla začít se samotným vytvářením typů hlavních postav. Pro začátek jsem si načrtla několik předpokládaných postav, jejichž využití bylo zřejmé. Bylo to nutné, abych se mohla od nich odrazit dál. Byli to kapitán J. Van. Toch, pan Povondra, paní Povondrová a pan Bondy.

Důležitou částí přípravy bylo rozvržení samotného mloka. To sice mělo několik fází, ale od začátku jsem je chtěla udělat v celku humanoidní. Do první fáze jsem rozvrhla nejen mloka, ale i něco z žáby a chameleona. Byl ale bez výrazu. V dalším návrhu byla hlava podobná člověku zase příliš, ale tělo zůstávalo víceméně podobné. Proto v dalších návrzích byla řešena už pouze hlava. Tak bylo vytvořeno několik skic, kterých jsem se mohla následně držet.

** http://cdn.i0.cz/public-data/85/47/91a8dc0731b889b6d097dc7b284a_w720_h489_gi:photo:425047.jpg?hash=f8993e-8d235a4d94b7644b34403c151a, <http://img.aktualne.centrum.cz/460/62/4606219-vystava-fotografovani-prazske-architektury.jpg>, <http://img.ct24.cz/multimedia/images/16/1598/middle/159781.jpg>

5. PROCES TVORBY

Dalo by se říct, že začátek tvoření byl právě u prvních přípravných skic, výše zmíněných. Seznámení se s prostředím a lidmi z té doby, upřesnění některých typů postav, ale především rozkreslení mloků, jejich anatomie a tváře. Přestože byla tato fáze pouze přípravná, nechci jí opomenout ani zde. Jedná se o velice důležitou součást, která se významně podepsala na celkovém výsledku a není to pouhé hledání materiálu.

Z počátku jsem chtěla dělat ilustrace čistou malbou (Příloha 6). To se však ukázalo jako ne příliš dobrá cesta. Na zkoušku jsem udělala různými způsoby několik maleb. Využila jsme přitom různé způsoby využití barev, akvarel a tuš. Také se vyskytlo několik pastózních pokusů s akrylovými barvami. I když některé z těchto zkoušek dopadly relativně zajímavě, nebyla jsem si s malířskými technikami příliš jistá na to, abych s nimi mohla dělat bakalářskou práci. Chtěla jsem si zkusit něco nového, ale učit se novou techniku se vůbec nezdálo být dobré rozhodnutí. Alespoň jsem to zkusila. Poté jsem opět sáhla po svých předchozích zkušenostech a začala experimentovat s uhlím a křídami na podmalovaném podkladu. Tento způsob se zdál být už daleko lepší a tak jsem se mohla posunout konečně o něco dál.

Na samotné náměty a kompozice ilustrací jsem přicházela postupně. V kolekci jsou ilustrace, na které jsem přišla hned (třeba ilustrace úplně na konci knihy, Čapek mluví sám se sebou). Avšak byly mezi nimi i takové, které jsem musela hledat, zkoušet a dopracovat se ke správné kompozici. Taková byla například ilustrace se žralokem, nebo rybařící dvojice, jejíž kompozici jsem předělávala až několikrát. Poprvé starý rybář (pan Povondra) seděl na břehu. V celé ilustraci byla dynamická perspektiva a na pozadí bylo vltavské nábřeží. Potom jsem jej přesunula na loďku a přidala mu společnost (jeho syna). Do třetice jsem je přisunula blíž k divákovi a otočila je naproti němu. To je také finální kompozice.

Náměty jsem vybírala převážně spontánně, ačkoliv jsem si na začátku udělala přípravné skici ke kompozicím. Hodně z nich jsem

změnila, některé z nich jsem ani nevyužila a některé náměty přišly dokonce jen tak. Ne vždy jsem se držela textu. Udělala jsem třeba i takovou ilustraci, která by doplňovala a podtrhovala text nebo dodávala jistou nadsázku. To je zrovna případ ilustrace zachycující mloka hrajícího šachy s člověkem. Tato ilustrace je umístěna na konci kapitoly „Po stupních civilizace“. Přišlo mi příhodné na takové místo umístit zrovna toto.

Dopilování ilustrací zabralo hodně času. Tady patří můj dík mému vedoucímu práce, panu prof. akad. mal. Borisi Jirků. Chtěla bych mu poděkovat za jeho ochotu se mnou konzultovat každou ilustraci několikrát, a třeba i dvakrát týdně. Děkuji i za jeho nespokojenost, díky které jsem ze sebe vydala maximum.

Na předsádkách měly být původně malé postavičky, které doprovázejí celou knížku. Na začátku jsem jich udělala několik, abych si zvykla na způsob jejich nakreslení. Po konzultaci s panem prof. akad. mal. Borisem Jirků jsem se ale rozhodla je z předsádek odsunout a místo nich udělat mnoho malých pulců. Myšlenky s malými postavičkami, hrubě nakreslenými v uhlu, jsem se ale nevzdala a rozhodla jsem se s nimi knížku obohatit. Udělala jsem těchto maličkých ilustrací hodně a některé jsem ani nepoužila. S pomocí pana prof. akad. mal. Borise Jirků jsem vybrala ty nejlepší a udělala na některých drobné opravy.

Příprava knižního bloku a typografie byla vcelku pracná a náročná. Po doporučení pana doc. ak. mal. Františka Stekera jsem si udělala maketu, která mi pomohla s vypilováním knižního bloku. Kupříkladu jsem tak mohla zjistit posunutí textového bloku k okraji a získala jsem i představu, jak bude knížka tlustá. S panem doc. ak. mal. Františkem Stekerem jsem konzultovala také i ostatní typografii - jak v knize, tak na deskách a přebalu.

6. TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA

Techniku jsem měla zvolenou už od začátku, ale neobešlo se to bez určitého vývoje.

Nejprve jsem si vypnula papír kvůli mokré podmalbě. Na tu jsem používala kombinaci akvarelu a inkoustů, spolu s rozpustnou kávou dodávající celé sérii dost zvláštní barevnost.

Já sama s kávou maluji velice ráda. Chová se na papíru jako nic jiného a může se s ní malovat jak lazurně, tak i do jisté míry ve větší vrstvě, přestože se tu nedá mluvit o pastózním nánosu. Dost zvláštně se chová i s jinými barvami. Dodává jim dle mého názoru zemitější ráz a svým specifickým způsobem utlumuje barevnost. Dokáže ale barvu také ještě víc podtrhnout. A toho jsem ve své bakalářské práci hojně využívala.

Z počátku jsem nechávala podmalbu hodně rozvolněnou. Sice na ní byly vidět tvary, ale

Všechno bylo rozpité. Pracovala jsem na ní s fleky a usazeninami, které vytvářely různé struktury, vpíjely se do sebe a celé to dostalo jasný tvar až s druhou prašnou vrstvou. Postupem času jsem začala stále víc a víc podmalbu ucelovat, až nejenom sama začala nést tvar. Také i horní vrstvy na ní časem začínaly být závislé, což na začátku nebylo.

Má to svoje výhody i nevýhody. Za nevýhodu považuju to, že se z podmalby na povrch nedostávají mapy vytvářející spolu s uhlovou kresbou zajímavé efekty. Je sice pravda, že hodně z těchto věcí se pod uhlem ztratilo, ale místy by se to dalo nalézt. Jakmile jsem začala podmalbu ucelovat, postupně se tyto výrazné akvarelové fleky dostaly pryč. Po čase jsem se s tím naučila pracovat cíleně. Když jsem chtěla, aby prosvítily akvarelové fleky z podmalby, tak se v tom místě neobjevovalo žádné výrazné světlo nebo stín a podmalba mohla tak vyniknout daleko výrazněji.

Za výhodu považuju možnost pracovat s barevností daleko lépe, jestliže podmalba (která dávala převažující část barevnosti) byla ucelenější a dalo se s ní i ve druhé část tvorby pracovat daleko lépe.

Následovala vrstva uhle a pastelu. Používala jsem přírodní uhlí různých velikostí, současně s uhlovou tužkou ve stínech. Světlé pastely jsem využívala pro získání různých barev pro světla. Ze začátku jsem používala pro světla pouze bílou křídou, ale po domluvě s vedoucím práce, panem prof. akad. mal. Borisem Jirků, jsem přestala ve většině ilustrací používat ve světlech pouze bílou, ale jala jsem se používat dříve zmíněné pastely velice světlých barev.

7. POPIS DÍLA

Jedná se o ilustrace v knize. Ilustrace jsou celostránkové, dvoustránkové a malé doprovodné. Dvoustránkové a celostránkové jsou barevné a dělají hlavní část bakalářské práce. V knize je jich dohromady 20 a další tři byly vyřazeny.

Barevné ilustrace jsou koncipované na celou stránku a na dvoustranu. Použitých celostránkových je 15 a dvoustránkových je 5. Výrazným faktorem, který hraje roli ve většině z barevných ilustrací, je světlo. To vytváří atmosféru a určitým způsobem je spojuje do série.

První z použitých 20 barevných ilustrací je dvoustrana znázorňující kapitána J. Vana právě objevujícího mloky na ostrově Tanamasa. Sedí u břehu malé zátoky a kouká na mloka, který se právě vynořil z vody. Opodál jsou další mloci, kteří kapitána pozorují a čekají na jeho další jednání.

Jako druhá je jednostrana znázorňující kroužícího žraloka a mloka čekajícího s připraveným nožem na vhodný okamžik, aby mohl na dravce zaútočit dříve, než ho sežere.

Další ilustrací je opět dvoustrana. Jsou na ní vědci zkoumající „nový“ objev v podobě mluvícího mloka. Vědci ho posuzují, měří a zapisují si údaje. Jeden z nich s ním po celou dobu vede rozhovor. Mlok trpělivě nastavuje končetiny k přeměření a zrovna pečlivě poslouchá, co mu jeden z vědců říká.

Čtvrtou ilustrací je jednostrana s pracovním názvem „Cirkus“. Výjev ukazuje pana Povondru s jeho synem, jak se zašli podívat na velkou atrakci - mluvícího ještěra. Syn pana Povondry šťouchá prstem do mloka, který leží malátně ve vaně a nejeví známky života. Světlo vychází z malých lucerniček pověšených okolo. Ty jsou třibarevné, takže i dopadající světlo má různé barvy.

Poslední ilustrací pro první knihu je detail mločice s jikrami. Ta se krčí a svírá starostlivě v tlapce jikry a místy jsou v nich vidět i malé pulci. Světlo je jasné, rozptýlené a umocněné tak, jak to bývá pod vodou.

Šestá ilustrace je pohled do kuchyně a na u stolu sedícího pana Povondu, který je už lehce v letech. Čte noviny, hledá své články

o mlocích a za ním stojí nádobí myjící paní Povondrová. Domácí klid a pohoda.

Jako sedmá ilustrace je „Dražba“. Je to výjev aukce mloků prodávaných jako otroci. Na ilustraci je vidět jedna místnost, kde jsou mloci umístěni před jejich prodejem. Venku před dveřmi je potom samotná dražba. Mloci sedí na sedátkách se svázanýma rukama a čekají, co bude.

Osmá v pořadí je „Operace“. Na obrázku je vědec zkoumající, tak říkajíc, „užitečnost mloků“ a jejich odolnost. Jeden z jeho experimentů se snažil přijít na to, co je schopen vydržet takový mlok.

Devátou scénou je „Divadlo“, kde jsou na ilustraci mloci hrající divadelní hru. Jsou oblečeni do kostýmů a lidé v popředí je pozorují.

Desátou ilustrací je další dvoustrana. Je na ní velké podvodní město mloků. Mloci plavou tam a zpátky, leží na zápraží nebo na střechách svých domů a plují v ulicích.

Jedenáctá ilustrace ukazuje mločí dělníky na stavbě. Vedoucí právě ukazuje bagristovi, co je potřeba udělat. Jeho kolega celou scénu pozoruje a dává si chvilkovou pauzu.

Další ilustrace představuje mločího vědce, který má projev před vědeckým shromážděním jeho projev je značně vášnivý. Mává rukou a vysvětluje, co zjistil.

Na další ilustraci je zachycen šachový souboj mezi člověkem a mlokem. Mlok je zamyšlený a je právě na tahu. Tato ilustrace je umístěna jako poslední pro druhou knihu. Přišlo mi to příhodné, jako lehká předzvěst. Tato je v pořadí osmá.

Jako první ilustrací pro třetí a poslední knihu je dvoustrana se střílející lodí. Loď odstřeluje pobřeží s mloky, kteří jsou od pozorovatele velice vzdáleni a tak nic z toho masakru, který lidé udělali, není patrné. Jen hustý dým je známkou bitvy.

Ilustrace, která je v pořadí patnáctá, ukazuje spoušť po takovém útoku. Na pláži tropického ostrova jsou rozsesta rozstřílená těla mloků. Nejvíce je vidět jeden mlok ležící tváří v písku a je omýváno mořem.

Šestnáctou ilustrací je tichý útok mloka. Mlok podplavává loď a chystá se jí potopit. Viditelná část lodi je jen pod vodou.

Přepadení, které je zachyceno na ilustraci sedmnácté, je jeden z prvních mločích pokusů jak dát najevo jejich plány. Mloci přepadli telegrafní okénko s úmyslem nechat si poslat telegram, za který ale současně zaplatili.

Na osmnácté ilustraci je noční výjev skupiny lidí poslouchající rádio. Podle dobových zvyklostí tohle nebylo nic neobvyklého, protože rádia byla příliš drahá záležitost. Když někdo rádio měl, nebylo výjimkou, že se u něj lidé v určitém hodinu scházeli pro poslechnutí novinek a zpráv. Tato ilustrace ale ukazuje lidi poslouchající noční vysílání vůdce mloků Chiefa Salamandra. To byl jeden z nejúspěšnějších mločích pokusů o spojení.

Předposlední ilustrace ukazuje pana Povondru a jeho syna, oba rybařící na Vltavě. Je to právě ta scéna, kdy si pan Povondra uvědomí, že situace je opravdu velice vážná a nervově se zhrouť. Neunese myšlenku, že je to všechno jen jeho vina.

Úplně poslední barevná ilustrace v knize není ze světa „Války s mloky“. Autor Karel Čapek v ní mluví sám se sebou. Nelíbí se mu, že logika událostí vede tam, kam vede a má z toho výčitky vedoucí až k nalezení řešení.

Knihla neobsahuje jen velké a barevné ilustrace. Pro obohacení jsou v ní vloženy i malé ilustrace nakresleny hrubě v uhlu. Každá z nich představuje jednoho mloka v různých úlohách nebo stáří. V knize jich je celkem uvedeno 23.

Na předsádkách je mnoho malých pulčků, kteří byli nakresleni podobným způsobem jako malé doplňkové ilustrace. Jsou vytisknuti na papír kouřové barvy.

Obálka nese velkou barevnou ilustraci. Vybrána byla šestnáctá v pořadí – ta s útokem potápějícího se mloka na loď. Typografie je rozvolněná. Název knihy je situován na střed v horní části a autor je v pravém dolním rohu, napsán na výšku.

8. PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR

Ráda bych zde zmínila pár věcí. Především je to v atmosféře té doby, kterou jsem se snažila do ilustrací dát a jež jimi do značné míry prostupuje. Dle mého ji vytváří hlavně práce se světlem, která v nich je hodně výrazná a jistá barevná redukce.

Možná tomu napomáhá způsob, jakým jsou ilustrace udělané. Uhel s pastelem není určitě nějaká přelomová technika, avšak práce s barvami se současným použitím kávy a vzájemným doplňování podmalby s horní prašnou vrstvou je sama o sobě dost hybridní technika.

Do třetice, jak už jsem zmínila, jsem se především snažila o to, aby mé ilustrace dokázaly navnadit k přečtení knihy. To mi právě několik lidí potvrdilo, když jsem jim v procesu práce ilustrace ukazovala, z čehož jsem měla velkou radost. Víím, že to pro můj obor není zase tak zásadní, ale je to nejlepší, co té knize mohu dát. Myslím si, že si to ta kniha zaslouží.

9. SILNÉ STRÁNKY

Silné stránky vidím hlavně v už zmíněné dobové atmosféře, kterou série ilustrací má. Také už zmíněná práce s barevností, jenž je lehce utlumená a má občasný, sépiový nádech, který vznikl právě díky použití rozpustné kávy.

Nechci se příliš opakovat, ale i sem musím zmínit, že jsem se snažila o to, aby ilustrace lákaly a vybízely k přečtení knihy. Sama nevím, jestli se mi to povedlo, protože toto se teď sama přijatelně zhodnotit neodvážím, už kvůli ztrátě odstupu, který mám po té době, kterou jsem nad tím strávila. Doufám ale, že se mi to povedlo.

10. SLABÉ STRÁNKY

Slabou stránkou by se myslím mohlo stát to, s čím nejvíce pracuji. Právě světlo, jehož je v ilustracích hodně. Nejsem si jistá, jestli ho v některých případech není až příliš. Nyní ale nemohu posoudit slabé stránky s dostatečnou adekvátností. Potřebovala bych pro to určitý časový odstup, který mi nyní schází.

11. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

A) Knižní a periodická literatura

ČAPEK, Karel. Y. Ilustrace Jan Gruml. Voznice: Leda, 2009. Díla českých klasiků. ISBN 978-80-7335-176-2.

ČAPEK, Karel. Válka s mloky; Krakatit; Povídky z jedné kapsy; Povídky z druhé kapsy; Bajky a podpovídky; Proč nejsem komunistou. Vyd. v tomto souboru 1. Praha: Československý spisovatel, 2009. ISBN 978-80-87391-13-6.

B) Internetové zdroje

Amphibian & Reptile Conservation [online]. [cit. 2016-04-22]. Dostupné z: <http://amphibian-reptile-conservation.org>

Posemaniacs [online]. [cit. 2016-04-22]. Dostupné z: <http://www.posemaniacs.com/>

12. RESUMÉ

I got into book illustration by sequential testing, but I have relationship with it since my childhood. I like it and I regret the book has not be illustrated till today. That's why I chose this book to illustrate.

Although I was choosing from the many titles of czech and foreign literature, I finally decided for Karel Capek. Mainly because I like his insight into things and even current topicality. I was deciding between the books *War with the Newts* and *The Absolute at Large*. Eventually, I decided for the work *War with the Newts*. In both books there is very fascinating gradation and outfall. But *War with the Newts* seemed to me more convenient. Mainly due to current events. Work for the bachelor thesis was demanding, but I was trying to do my best. Finally, I created 20 colourful large illustrations and 23 small illustrations from charcoal, what was used in the book.

As I wrote, the small illustrations are from charcoal. Big and colorfull illustrations are made by hybrid technique. On the underpainting of watercolor, inks and coffee I took a layer of charcoal and dry pastel, what makes the shadows, lights and gives a bit of color. But I had to grow for this option. I wanted to do a bachelor thesis with paint only, but this proved to be the wrong way. Therefore, I returned for my previous experience with charcoals.

I haven't got illusions about my contribution for illustration. Although I would like to mention a few things. The prefered is atmosphere, what I tried to give to illustrations and what is largely permeates. It produces, in my opinion, mainly work with light. It is very significant.

Maybe, it helps in the way, how to make the illustrations. Charcoal with pastel isn't a breakthrough technique, but work with colours, the simultaneous use of coffee, refilling underpainting with a top dry layer, is so hybrid technique. I know about nobody, who uses something like this.

I try my illustration can entice you to read the book. And few people said this to me, when I showed them my illustration in progress. I know it's not so critical for my industry, but it is the best, what I can give for book. I think, the book deserves it.

I think, the weakness can be that, what I work the most with. Exactly
light, what is a lot in the illustrations. I'm not sure, if it is not in some
cases too much. I can't assess weaknesses with sufficient adequacy
now. I would need a little time for it. I don't have it now.

13. SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1

Ukázka inspirace: Josef Váchal

Příloha 2

Ukázka inspirace: Honoré Daumier

Příloha 3

Ukázka inspirace: Chaïm Soutine

Příloha 4

Ukázka inspirace: Constant Permeke

Příloha 5a

Studie mloků

Příloha 5b

Studie mloků 2

Příloha 6

Hledání techniky

Příloha 7

Ukázka rozpracovaných ilustrací

Příloha 8

Ukázka ilustrací těsně před dokončením

Příloha 9

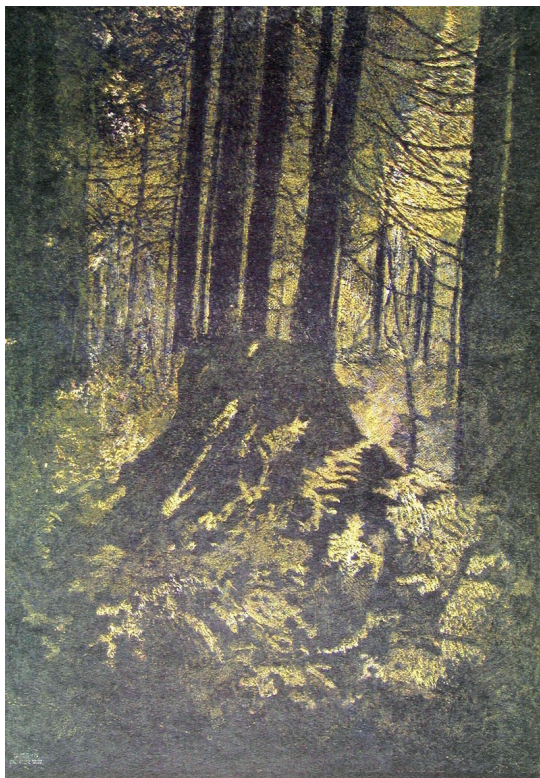
Ukázky ilustrací

Příloha 10

Ukázky doplňkových ilustrací

Příloha 1

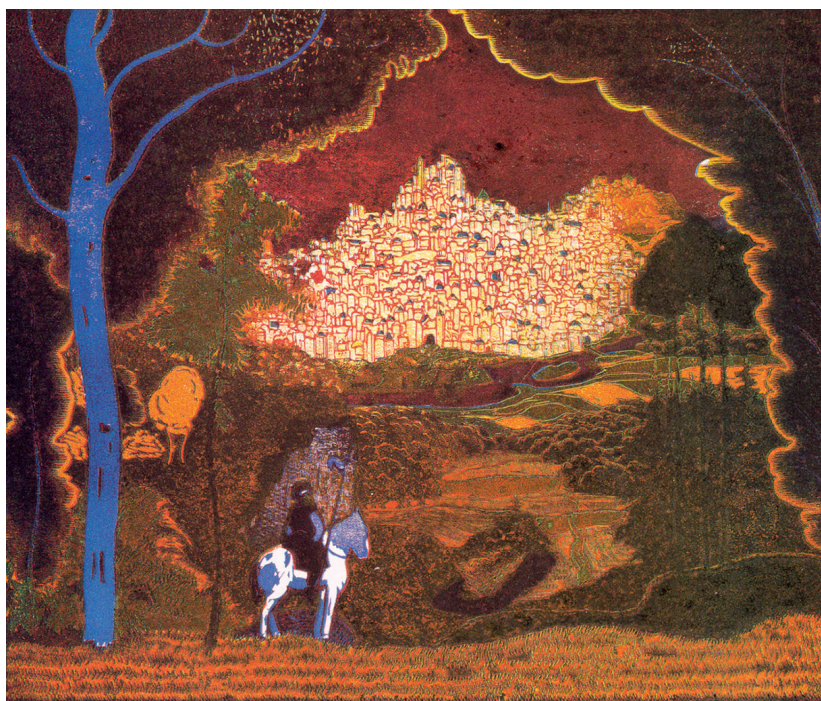
Ukázka inspirace: Josef Váchal*

1

2

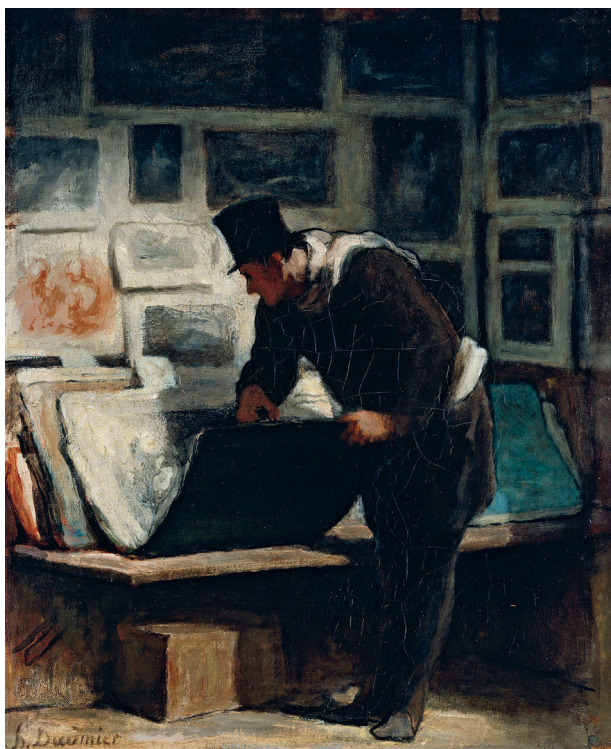

3

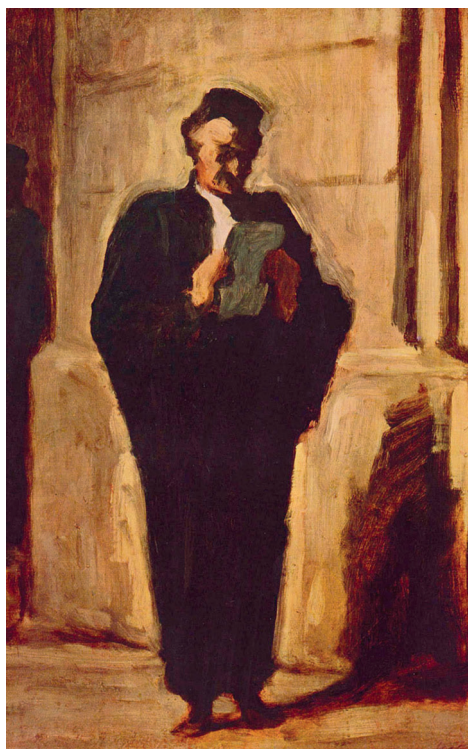
* 1- http://www.vachal.cz/ukazky/sumava/Zbytky_pralesa_Gayerruck.jpg
2- http://www.vachal.cz/ukazky/sumava/Lesni_tun_Roklanske_jezero.jpg
3- http://www.vachal.cz/ukazky/bar_drev/Mesto_h.jpg

Příloha 2

Ukázka inspirace: Honoré Daumier*

1

2

3

* 1- <http://www.petitpalais.paris.fr/sites/default/files/DaumierAmateurEstampe.jpg?1420710262>
2- http://en.academic.ru/pictures/enwiki/72/Honor%C3%A9_Daumier_023.jpg
3- http://www.artmuseum.cz/resources/works/daumier_10.jpg

Příloha 3

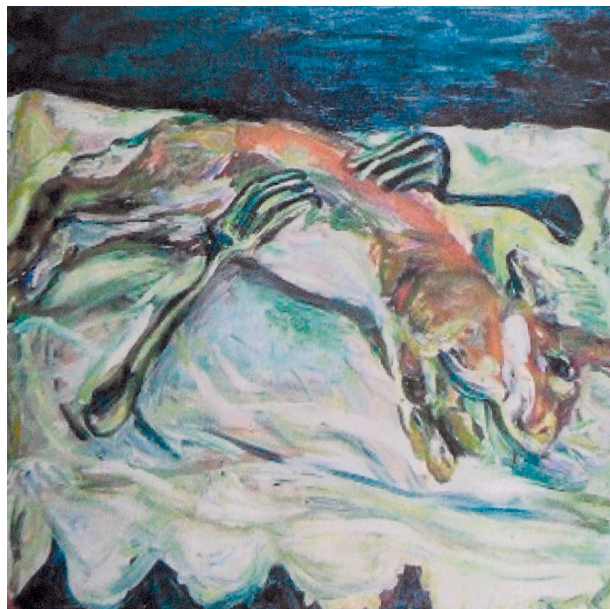
Ukázka inspirace: Chaïm Soutine*

1

2

3

* 1- <https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/8/83/Soutine-2014-03.jpg>

2- <https://fishingartworks.files.wordpress.com/2010/12/soutine-35.jpg>

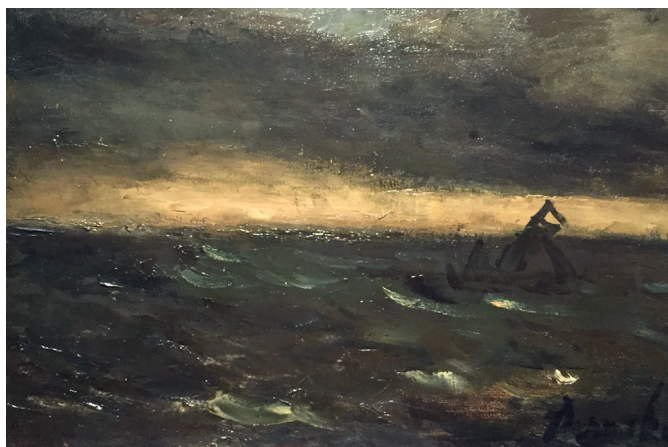
3- http://2.bp.blogspot.com/-gw14yDSLfQc/U0LrQUEMC1I/AAAAAAAAAtw/UA8pHFLShPI/s1600_SAM_0623-003.JPG

Příloha 4

Ukázka inspirace: Constant Permeke*

1

2

3

* 1- <https://s-media-cache-ak0.pinimg.com/originals/74/1c/5f/741c5f997d241ad0a43b30d46c0048ed.jpg>

2- <http://www.belgiangallery.com/wp-content/uploads/2016/03/permeke-marine.jpg>

3- http://3.bp.blogspot.com/-95RX5G4kJzM/UMXe3F0nwVI/AAAAAAAAANbs/cL7jgD2qAA8/s1600/permekepfi-le189439_activity12489.jpg

Příloha 5a

Studie mloků

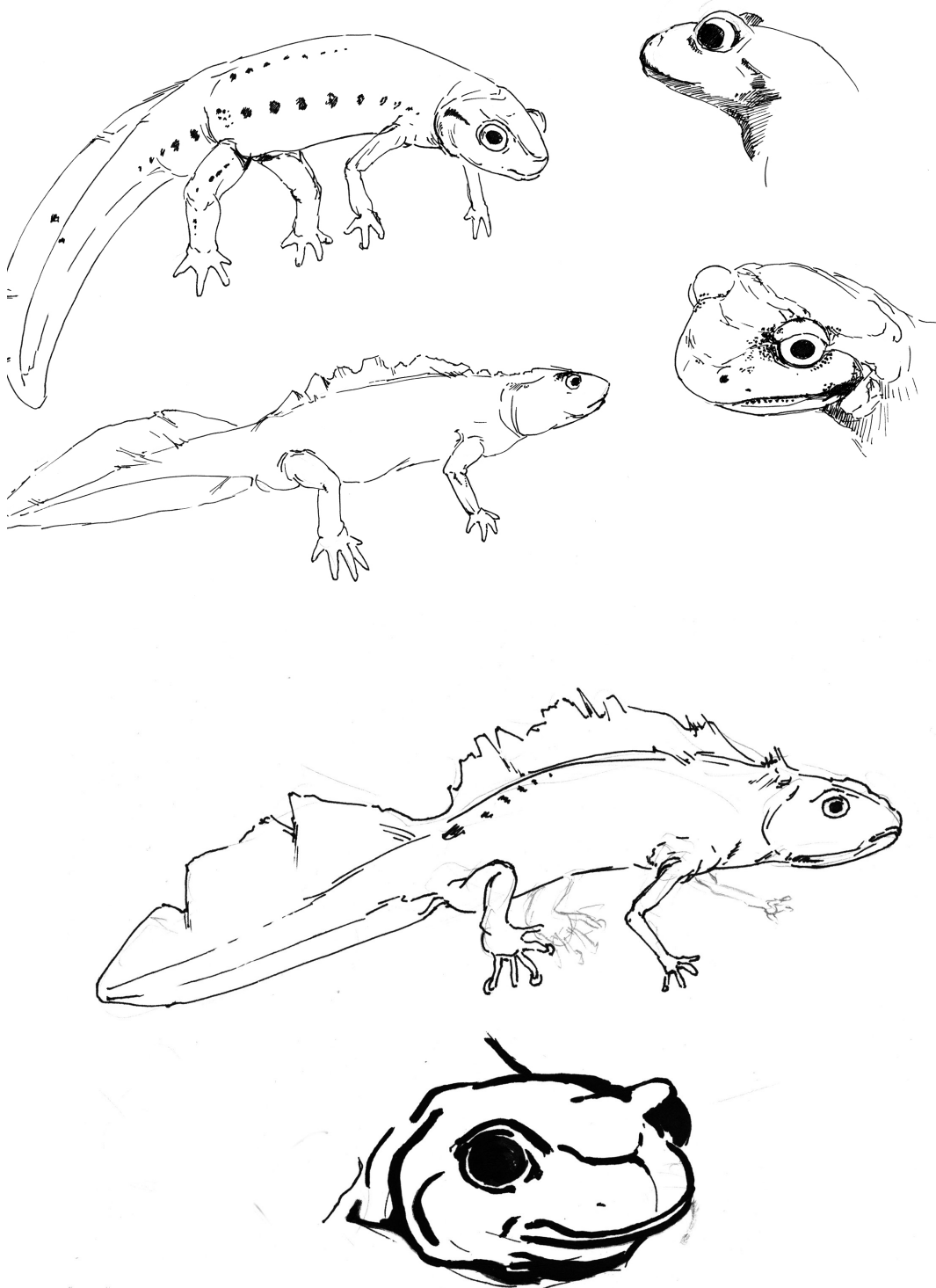

Foto: vlastní

Příloha 5b

Studie mloků 2

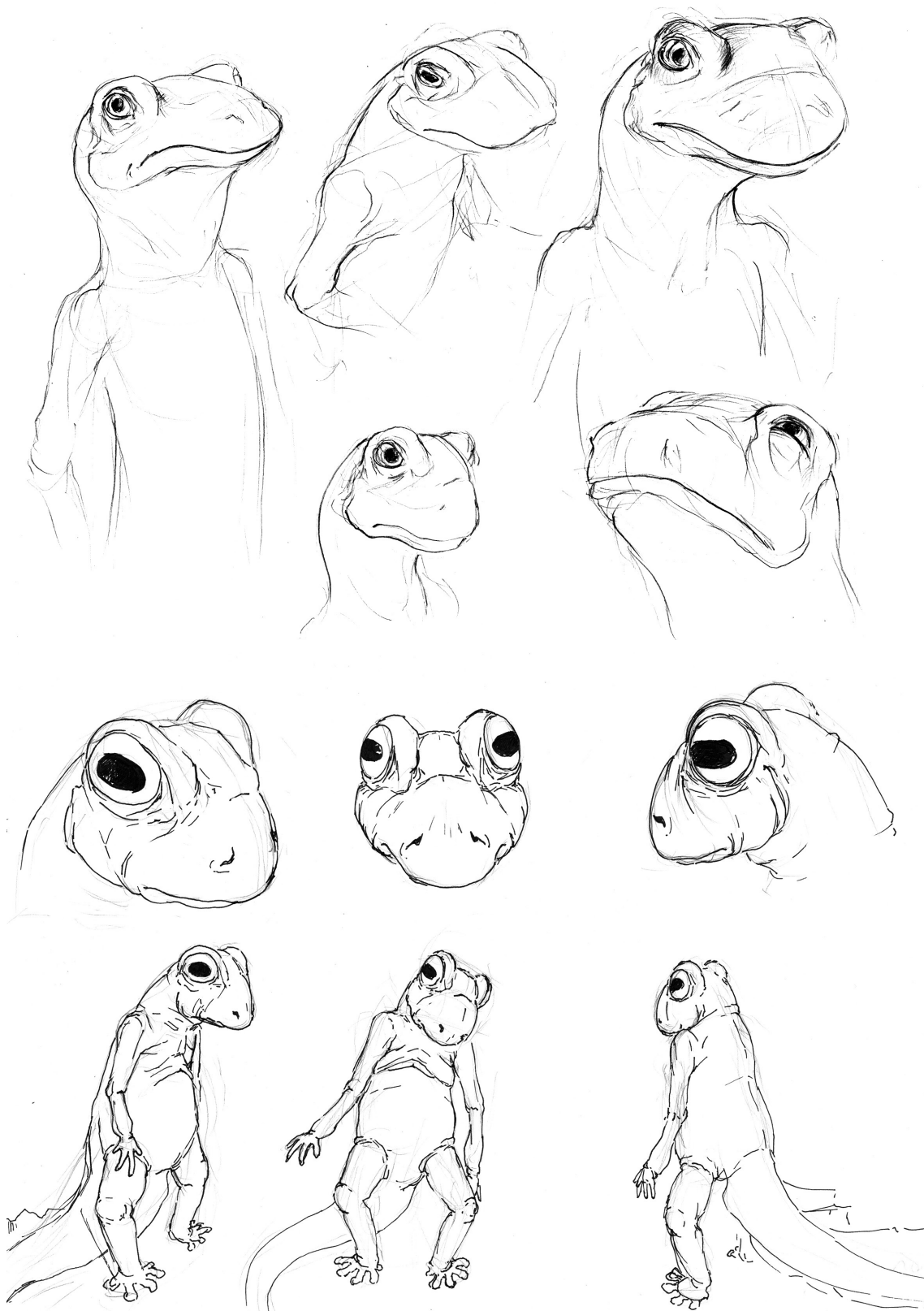

Foto: vlastní

Příloha 6

Hledání techniky

Foto: vlastní

Foto: vlastní

Foto: vlastní

Příloha 7

Ukázka rozpracovaných ilustrací

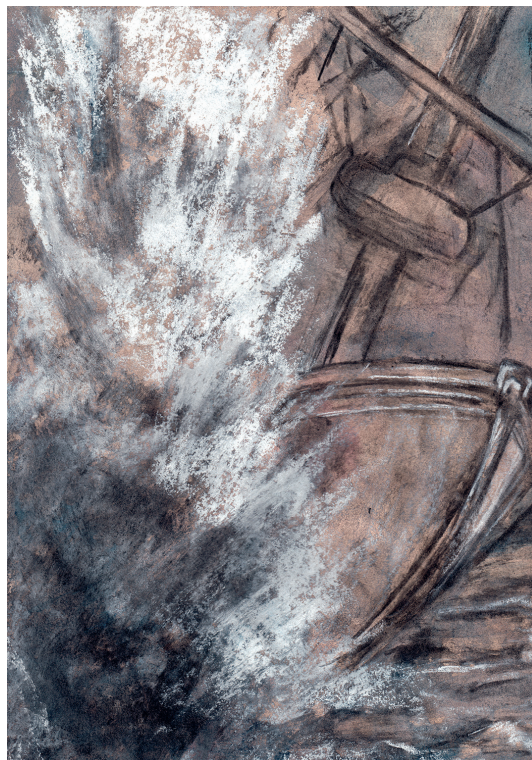
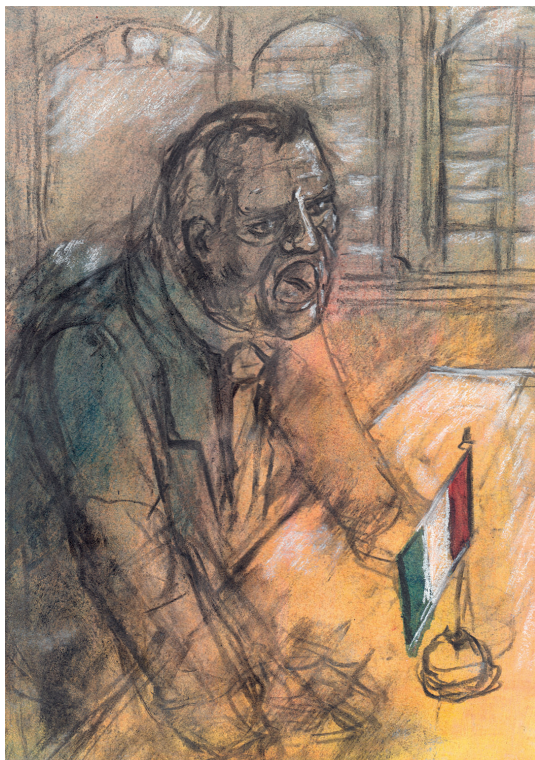
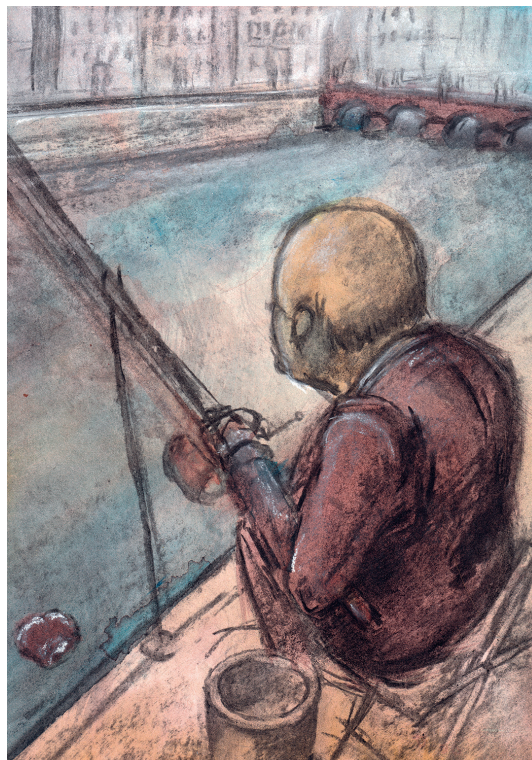

Foto: vlastní

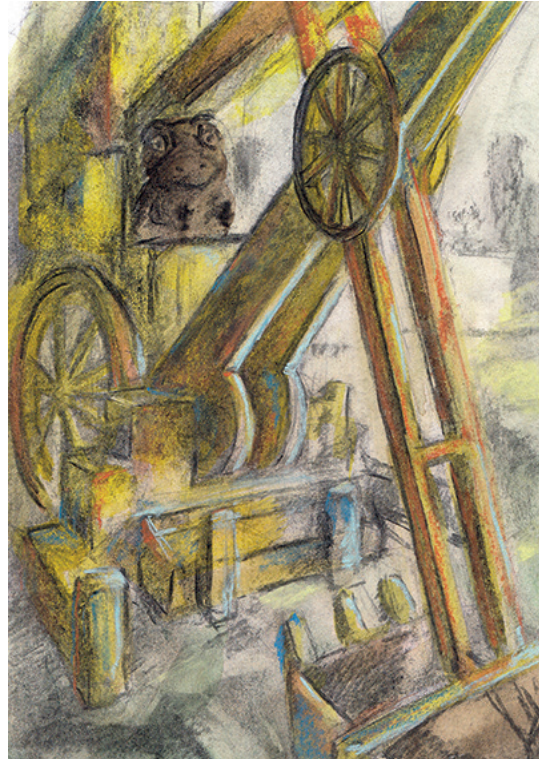

Foto: vlastní

Příloha 8

Ukázka ilustrací těsně před dokončením

Foto: vlastní

Příloha 9

Ukázky ilustrací

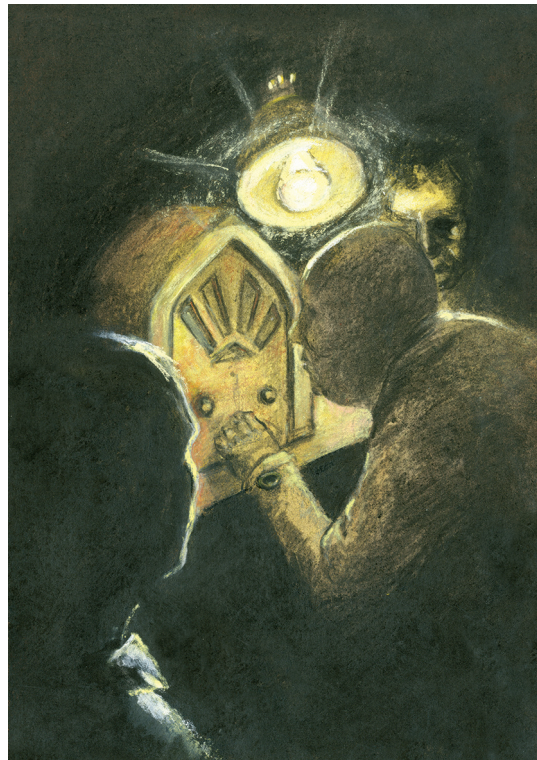

Foto: vlastní

Foto: vlastní

Příloha 10

Ukázky doplňkových ilustrací

Foto: vlastní